

Australian Journal of Scientific Research

No.1. (5), January-June, 2014

**“Adelaide University Press”
2014**

Australian Journal of Scientific Research

No.1. (5), January-June, 2014

VOLUME II

“Adelaide University Press”
2014

Australian Journal of Scientific Research, 2014, No.1. (5) (January-June).
Volume II. "Adelaide University Press". Adelaide, 2014. - 980 P.
Proceedings of the Journal are located in the Databases Scopus.

Source Normalized Impact per Paper (SNIP): 3.756
SCImago Journal Rank (SJR): 3.885

Editor-in-Chief: *Prof. Melissa Kane, D. S. Sc. (Australia)*

Executive Editor: *Prof. Robert Armer, D. L. S. (Australia)*

Technical Editors: *Julia Rae, Tom River (Australia)*

Editors:

Prof. David Lim, D. Sc. (Australia)

Prof. Adelaide Field, D. S. Sc. (New Zealand)

Prof. Christian Mills, D. G. S. (Australia)

Prof. Tom MakNikol, D. M. (Canada)

Prof. Ronald Hall, D. G. S. (USA)

Prof. Daniel Smith, D.F. (Canada)

Prof. Sienna Paige, D. B. A. (USA)

Prof. Harris Reed , D. B. A. (UK)

Prof. John Williams, D. Litt. (USA)

Prof. Gregory Davis, D. C. L. (Australia)

Prof. Selena Graham, D. A. (Australia)

Prof. Denis Thompson, D. B. A. (UK)

Prof. Samuel Raymond, S. J. D. (USA)

Prof. Norman Green, D. S. Sc. (UK)

Prof. Nina Harvey, D.F.A., (USA)

Prof. Cyrus McGregor, EDM. (UK)

© Adelaide University Press", 2014

© Adelaide University, 2014

ISSN: 0004-9023

<i>Mamatov Ahmedzhan, Mamatov Mamazhan</i> Methodological issues theoretical areas of creation GDP and its quantitative measures.....	407
<i>M. Volkova</i> The mechanism of quality control is a commercial organization	412
<i>Maryna Gomeniuk</i> The role of franchising in innovation diffusion.....	417
<i>Galina Grekova, Mariya Kivarina</i> The evolution of forms of interaction between government and business structures.....	423
<i>Olga Melnyk, Maryana Nahirna</i> Technology of implementation the etiological diagnostic of export and import enterprises activities	434
<i>Nadezhda Lisovskaya</i> Cluster ApproachAs Making Developments of Regional Economy	443
<i>Nadezhda Ukolova, Alexander Milovanov</i> Innovative Transformation of Russia's Economy	452
<i>Natalya Ivolgina, Charles Arzumanov</i> Mergers and acquisitions as a tool to ensure the competitiveness and financial stability of the company.....	464
<i>O. Zagorodnyuk</i> The features of management of marketing activities in agriculture	470
<i>Oleg Zakharchenko</i> Problematic aspects of land use by agricultural producers	476
<i>Inna Baryshevska, Olga Melnyk</i> Organizational and economic mechanism of innovative entrepreneurship development in the agrarian sector	482
<i>Natalya Kulagina, Olga Atamanova</i> The stages of the life cycle of cluster structures	489
<i>Vladimir Kovalevsky, Olga Mikheenko</i> Regional innovation infrastructure: features of formation	493
<i>Olga Khairullina, Tatiana Iarkova</i> Reproductive processes in the agrarian economy: food security.....	502
<i>Pavlo Hryhoruk</i> The aspects of the practical evaluation of posteriori effectiveness of the marketing decisions	508
<i>Petr Solovyev, Ivan Tutov, Inna Pichugova</i> Cybernetic model of companies' organization structure. Solution of planning, coordination and motivation problems.....	513
<i>V. Potaev</i> The development of small agricultural businessesin the Republic of Buryatia.....	519
<i>R. Bazarov</i> Current state and prospects of improvement of methods of investment and financing in non-profit organizations.....	524
<i>Rustam Galiev</i> Review of problems of food supply of Russia	531
<i>E. Lepyahova, Mr. Narozhnaya</i> Management of marketing communications in modern conditions.....	539
<i>T. Gviniashvili</i> The evolution of research approaches and theories of organizational change Inter-cities Relationships in the Process of "Global Economy' Urbanization"	548
<i>Ndoricimpa Arcade</i> Bootstrap Causality among Foreign Direct Investment, Exports and Economic Growth in Burundi.....	554
<i>Tatiana Busarieva</i> The role of mergers and acquisitions ininternational investment processes.....	569

*Baryshevska Inna, Mykolayiv National Agrarian University,
Associate professor, Candidate of Economics,
Financial and Auditing Department,
Melnyk Olga, Mykolayiv National Agrarian University,
Postgraduate student, Financial and Auditing Department*

Organizational and economic mechanism of innovative entrepreneurship development in the agrarian sector

Abstract: The article deals with the role and nature of organizational and economic mechanism of innovative entrepreneurship development in the agrarian sector. The basic methods and instruments for innovation business development in the modern world are given.

Keywords: Innovative business, organizational and economic mechanism, financing, taxation, credit, agrarian sector.

*Баришевська Інна, Миколаївський національний аграрний університет,
доцент, кандидат економічних наук, обліково-фінансовий факультет,
Мельник Ольга, Миколаївський національний аграрний університет,
аспірант, обліково-фінансовий факультет*

Організаційно-економічний механізм розвитку інноваційного підприємництва в аграрному секторі економіки

Анотація: У статті визначено роль і сутність організаційно-економічного механізму розвитку інноваційного підприємництва в аграрному секторі економіки. Наведено основні методи, важелі та інструменти розвитку інноваційного підприємництва в сучасних умовах.

Ключові слова: Інноваційне підприємництво, організаційно-економічний механізм, фінансування, оподаткування, кредитування, аграрний сектор.

У наукових дослідженнях тих чи інших явищ і процесів досить часто використовують різні механізми. Поняття «механізм» походить від грецького «*mechane*» («машина») і насамперед використовувалося в технічних науках для визначення системи тіл, що призначена для перетворення руху одного або декількох тіл у потрібний рух інших тіл [1]. Таку ж аналогію можна провести й в економіці: виникнення певного явища спричиняє ланцюгову реакцію й серед інших елементів економічної системи.

Вивчаючи суть і природу механізму, науковці виділяють різні їх види – господарський, правовий, економічний, організаційний, управлінський та ін. Найбільшого поширення в різних сферах науки та галузях економіки набув саме організаційно-економічний механізм. Так, зокрема, щодо агропромислового виробництва, то більшість науковців наголошують на тому, що сучасні трансформації сільського господарства, доцільно розглядати з позицій організаційно-економічного забезпечення його подальшого розвитку. На сьогодні існують різні підходи щодо визначення суті організаційно-економічного механізму та його складових. В тому числі недостатньо обґрунтовані концептуальні підходи до визначення сутності й удосконалення складових організаційно-економічного механізму розвитку інноваційного підприємництва в аграрному секторі економіки.

Організаційно-економічний механізм насамперед залежить від сфери його функціонування. При цьому, підтримуємо позицію С. Дементьєва, що його обов'язковими складовими є: керуюча та керована система, методи, інструменти й важелі впливу, а також кінцевий результат (мета діяльності) [2]. Відтак, враховуючи ці складові, а також беззаперечний вплив державного регулювання й ринкового механізму на діяльність господарюючих суб'єктів, можна навести загальну схему організаційно-економічного механізму щодо ефективного розвитку інноваційного підприємництва (рис. 1).

Таким чином, організаційно-економічний механізм розвитку інноваційного підприємництва – це система методів, важелів та інструментів, які створюють сприятливі умови для його розвитку. Він повинен постійно вдосконалюватися на основі врахування поточної ситуації в аграрному секторі економіки, світових тенденцій НТП та потреб суспільства.

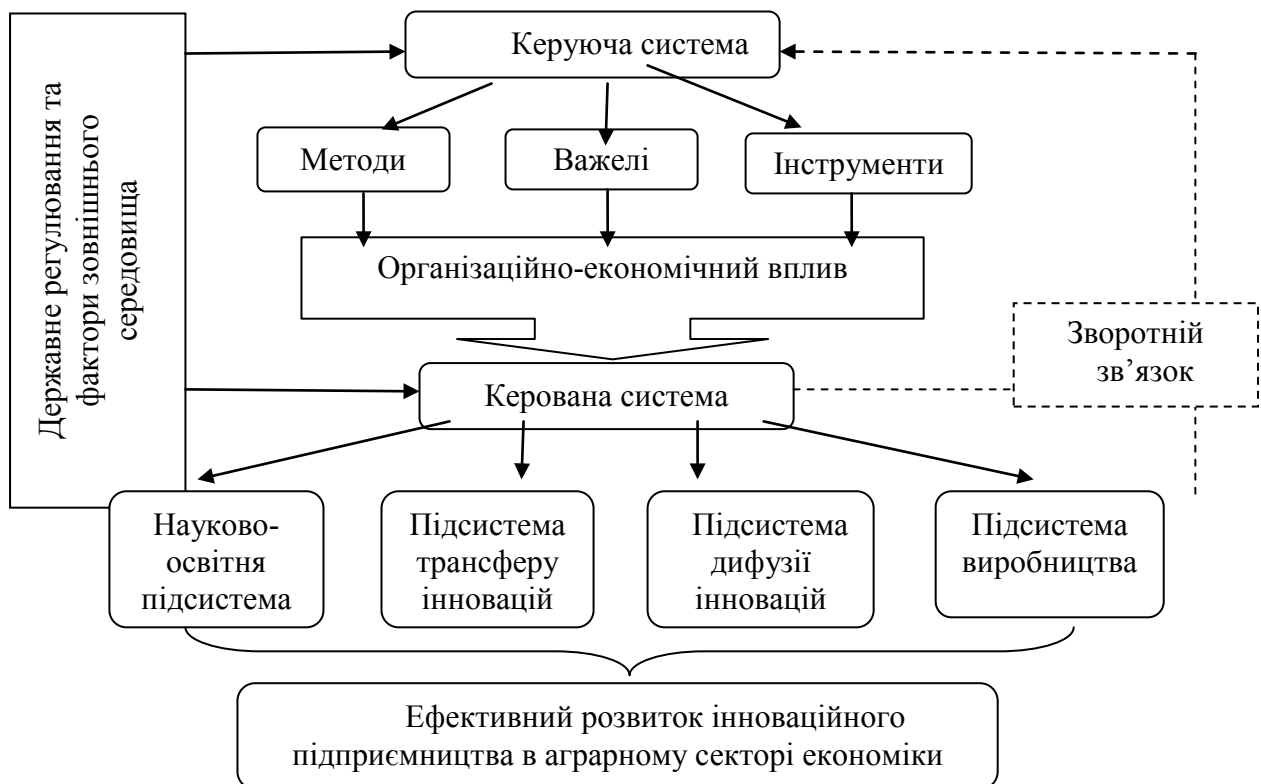

Рисунок 1 Загальна схема організаційно-економічного механізму розвитку інноваційного підприємництва в аграрному секторі економіки

Джерело: адаптовано [2]

Метою функціонування організаційно-економічного механізму інноваційного підприємництва в аграрному секторі економіки має стати максимальне використання науково-інноваційного потенціалу галузі, створення сприятливого середовища для розвитку підсистем інноваційного підприємництва (науково-освітньої, трансферу інновацій, дифузії інновацій, виробництва). Це забезпечить стійке прискорене зростання аграрного сектора економіки на основі системного використання новітніх досягнень науки, техніки і технологій, а також одержання позитивних економічних, екологічних, соціальних, технологічних та інших ефектів.

На сьогодні системне управління такими складними об'єктами як аграрний сектор України має спиратися на адекватну методологію, де, як зазначає Ю. Лузан, головним методом має стати системна декомпозиція початкового завдання формування і реалізації відповідних організаційно-економічних заходів [3, С. 5]. В контексті цього науковець проводить оцінку ефективності функціонування 17 основних компонентів організаційно-економічного механізму агропромислового виробництва в Україні (максимальна оцінка – 10 балів). Так, серед усіх наведених складових, інвестиційно-інноваційний розвиток оцінено в 5 балів (з 10 можливих), тобто на 50% його сприятливого впливу на розвиток АПВ. Крім того, розвиток сільського підприємництва в цілому оцінено лише на 60 відсотків. За підрахунками науковців, через зменшення трудової зайнятості, скорочення та зміну структури виробництва, відсутність сприятливих умов для розвитку сільського підприємництва й обслуговуючої сільськогосподарської кооперації, сільське господарство України за останні роки не додержує продукції майже на 50 млрд грн. [3, С. 8].

Саме за таких умов необхідно раціонально підійти до вибору важелів та інструментів розвитку інноваційного підприємництва в аграрному секторі економіки як визначальної складової інноваційного процесу, де відбувається перетворення новації на інноваційну продукцію. При чому, чим більше будуть взаємопов'язані організаційні та економічні важелі, тим більшою є вірогідність отримання й поширення якісної інноваційної продукції, що в свою чергу сприятиме нарощенню обсягів агропромислового виробництва та підвищенню ефективності господарювання.

Узагальнюючи підходи до визначення організаційно-економічного механізму та враховуючи сучасний стан інноваційної діяльності аграрних підприємств, нами визначено організаційно-економічний механізм розвитку інноваційного підприємництва (ІП) (рис. 2).

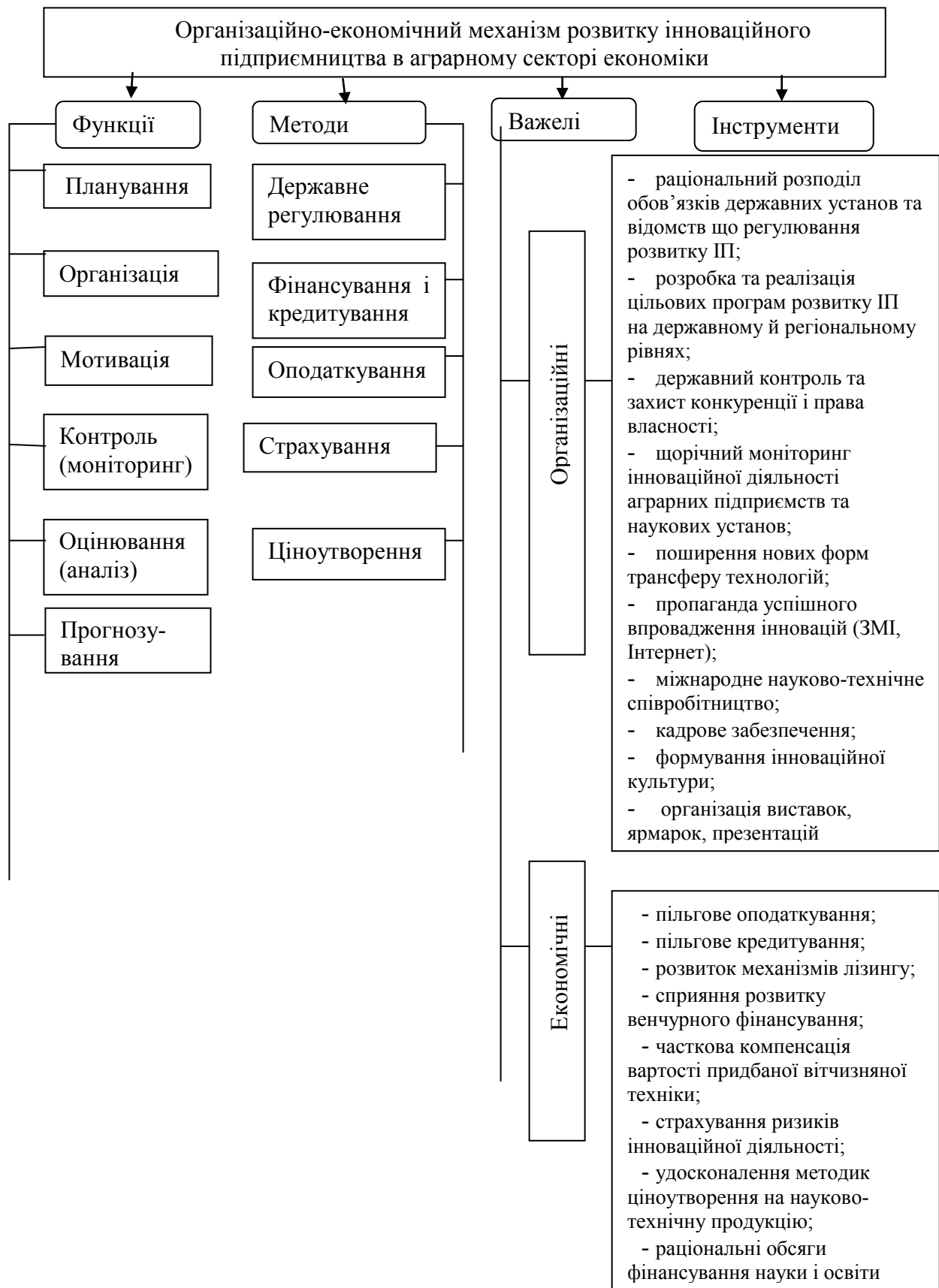

Рисунок 2 Організаційно-економічний механізм розвитку інноваційного підприємництва в аграрному секторі економіки

Джерело: розроблено автором на основі узагальнення результатів наукових досліджень

Таким чином, функціонування організаційно-економічного механізму передбачає взаємодію різних суб'єктів економіки – держави, фінансово-кредитних установ, підприємницьких структур, науково-дослідних організацій, інвесторів тощо. При цьому головним суб'єктом є держава, яка визначає пріоритети та здійснює державне регулювання інноваційної діяльності. Основні напрями державного регулювання інноваційної діяльності в Україні відповідно до Закону України «Про інноваційну діяльність» наведено на рисунку 3.

Рисунок 3 Напрями державного регулювання інноваційної діяльності в Україні

Джерело: побудовано за матеріалами [4]

Державна підтримка інноваційного підприємництва в аграрному секторі економіки повинна здійснюватися як засобами прямої участі держави, так із застосуванням непрямих методів. Прямі методи поділяються на:

1) адміністративно-відомчі – пряме фінансування, яке здійснюється відповідно до законодавства у сфері інновацій (державне фінансування НДДКР);

2) програмно-цільові – пряме фінансування інноваційної діяльності через здійснення цільових програм підтримки підприємств та інновацій, що втілюють державні пріоритети в цих сферах (наприклад, державне замовлення на розробку і впровадження нововведень тощо).

Непрямі методи передбачають:

1) опосередковане стимулювання розвитку інноваційного підприємництва, зокрема – податкове стимулювання. Адже, за допомогою фіскальної системи держава впливає на обсяг фінансових ресурсів, що залишаються в розпорядженні підприємницьких структур та можуть бути використані на інноваційний розвиток;

2) створення сприятливого економічного клімату для інноваційного підприємництва (мотивація науковців, інвесторів та підприємців, підвищення соціального статусу науковців, сприяння поширенню інновацій різними комунікаційними каналами тощо).

При цьому, як справедливо зазначають, С. Тивончук та Я. Тивончук, державна підтримка має зводитися не тільки до кількісних характеристик державних витрат, а й формування у суспільній свідомості творчого підходу в умовах розбудови інноваційної економіки: креативність мислення, готовність до безперервних інновацій, володіння інформаційними технологіями, колективної творчої праці й індивідуальної відповідальності [5]. Важлива роль у цих процесах має відводитись системі інноваційно-спрямованих науково-освітніх закладів.

За умов обмежених фінансових ресурсів значної кількості господарюючих суб'єктів в аграрному секторі економіки, необхідною складовою є стимулювання кредитування. Виникає потреба у наданні довгострокових кредитів як високотехнологічним компаніям, так і сільськогосподарським підприємствам (оскільки інноваційні проекти, як правило, є довгостроковими), можливості отримання державних гарантій по залученим кредитам, а також частковій компенсації відсоткових ставок по кредитах за рахунок бюджетних коштів усіх рівнів тощо.

Враховуючи позитивний досвід розвинених країн щодо діяльності венчурних фондів, необхідно сприяти розвитку венчурного фінансування в аграрному секторі економіки. Адже, на сьогодні вітчизняний венчурний капітал в основному спрямований в інноваційні проекти будівельної галузі, торгівлі енергоресурсами та невеликі продуктові інновації.

Розвиток інноваційного підприємництва залежить від попиту і пропозиції на науково-технічну продукцію. При цьому удосконалення методик ціноутворення на науково-технічну продукцію має відповідати вимогам підвищення інноваційної активності як в науково-технічній, так і в виробничій сферах АПК, стимулювати розвиток інноваційного процесу на всіх стадіях на основі створення взаємної зацікавленості усіх його учасників.

Обов'язково необхідно організувати вивчення та поширення позитивного досвіду впровадження інновацій. Це сприятиме не лише тиражуванню накопиченого позитивного досвіду серед аграрних підприємств, але й на основі цього – розробці цілеспрямованих і конкретних заходів підтримки щодо подолання виявлених бар'єрів у розвитку інноваційного підприємництва.

Вважаємо, що приведення в дію усіх складових організаційно-економічного механізму розвитку інноваційного підприємництва сприятиме своєчасному й ефективному впровадженню якісних інновацій в аграрному секторі економіки, виведенню його на якісно новий рівень розвитку. Ефективність організаційно-економічного механізму розвитку інноваційного

підприємництва буде залежати від обраних пріоритетів інноваційної стратегії та напрямів їх підтримки як на державному, так і на регіональному рівнях.

Список літератури:

1. Большая советская энциклопедия: В 30 т. – М.: «Советская энциклопедия», 1969-1978 // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://slovari.yandex.ru/~книги/БСЭ/>.
2. Дементьев С. Теоретичні аспекти функціонування організаційно-економічного механізму в овочівництві. Ukrainian Food Journal. Issue 1, 2014. – С. 56.
3. Лузан Ю. Організаційно-економічний механізм забезпечення розвитку агропромислового виробництва України: теоретико-методологічний аспект. Економіка АПК 2, 2011. – С. 3-12.
4. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04 липня 2002 р. №40-IV // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
5. Тивончук С., Тивончук Я. Організаційно-економічний механізм активізації інноваційного розвитку агропродовольчого комплексу України в ринкових умовах (концептуальні та методичні положення). Економіка АПК 7, 2013. – С. 104.